

DECIZIE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „CreditCons”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația de
Microfinanțare „CreditCons” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui
Ruslan Creciun și Angelei Creciun cu privire la încasarea datoriei, penalității și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel depusă de Organizația de Microfinanțare „CreditCons”
Societate cu Răspundere Limitată, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar
partea apelantă nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a ț ă :

La 05 iulie 2018, SRL „CreditCons” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ruslan Creciun și Angelei Creciun cu privire la încasarea datoriei în
mărime de 19441 de lei și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în
sumă de 583,23 de lei.

Prin hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,
cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, cu încasarea de la Ruslan
Creciun și Angela Creciun, în mod solidar, a sumelor de 10330 de lei cu titlu de
datorie și 309,90 de lei ce constituie cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat
achitată la depunerea acțiunii. În rest pretențiile reclamantei au fost respinse ca
neîntemeiate.

La 16 noiembrie 2018, SRL „CreditCons” a declarat apel nemotivat împotriva
hotărârii instanței de fond prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii din
26 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central cu emiterea unei noi
hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită
cererea de apel declarată de SRL „CreditCons” ca fiind depusă în afara termenului
legal, iar partea apelantă nu solicită repunerea în termen.

La 20 februarie 2019, SRL „CreditCons” a contestat cu recurs încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului, recurenta a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel pe care o consideră ilegală, motiv din care a și solicitat anularea acesteia.

La fel, a invocat că termenul de apel curge din data comunicării hotărârii judecătorești.

Astfel, a menționat că hotărârea motivată a instanței de fond i-a fost adusă la cunoștință la data de 30 octombrie 2018, iar la 16 noiembrie 2018 a depus cererea de apel, respectiv de către SRL „CreditCons” a fost respectată procedura declarării apelului, nefiind încălcate prevederile Codului de procedură civilă, fapt ce atestă temeinicia recursului.

În final, a opinat că prin încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, SRL „CreditCons” a fost privată de dreptul la un proces echitabil garantat de art.6 alin.(1) CEDO, dar și art.20 din Constituția Republicii Moldova.

Mai mult, i-a fost încălcat accesul liber la justiție, dreptul la apărare, principiul nemijlocirii și oralității dezbaterilor judiciare, principiul contradictorialității și egalității părților în drepturi procedurale și disponibilitatea în drepturi a participanților la proces.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 22 ianuarie 2019, și a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 29 ianuarie 2019, confirmarea despre recepționarea acesteia la data de 05 februarie 2019 de către recurentă fiind anexată la materialele dosarului (f.d.64).

Astfel, recursul, declarat de SRL „CreditCons” la 20 februarie 2019, este depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „CreditCons”, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de SRL „CreditCons”, rezultă că, recurenta nu este de acord cu încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de depunere.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a prezentat anumite motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului și nici nu a pretins la restabilirea termenului de atac.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal.

În acest context, Colegiul relevă prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 26 septembrie 2018 (f.d.31).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel depusă de către SRL „CreditCons” împotriva hotărârii, a fost înregistrată la 16 noiembrie 2018 (f.d.36).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a menționa și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 27 septembrie 2018, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 29 octombrie 2018, cu toate acestea, apelul a fost declarat abia la 16 noiembrie 2018, fapt ce denotă încălcarea termenului legal în interiorul căruia apelantul putea să-și exercite dreptul de a contesta hotărârea instanței de fond.

Cât privesc argumentele recurente SRL „CreditCons” precum că, a omis întemeiat termenul de declarare a apelului pe motiv că, a făcut cunoștință cu hotărârea motivată a instanței de fond abia la 30 octombrie 2018 când a recepționat-o de la oficiul poștal, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copieii hotărârii sau a dispozitivului acesteia, cum prevedea anterior norma procesuală.

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în

termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

SRL „CreditCons” la depunerea cererii de apel nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, ținând cont că cererea de apel împotriva hotărârii din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar SRL „CreditCons” nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a restituit apelul.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Cod de procedură civilă expres prevede că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, SRL „CreditCons” nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Astfel, Colegiul consideră neîntemeiat și argumentul recurenteii precum că prin restituirea cererii de apel i se îngrădește dreptul de acces la justiție, or, ultima nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În circumstanțele descrise instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de SRL „CreditCons” pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în

funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „CreditCons” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația de Microfinanțare „CreditCons” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Ruslan Creciun și Angelei Creciun cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat